

Ptaki a rozwój energetyki wiatrowej – aktualne problemy

Birds and wind farm development: some recent problems

ANDRZEJ WUCZYŃSKI¹, PRZEMYSŁAW CHYLARECKI², PIOTR TRYJANOWSKI³

¹*Instytut Ochrony Przyrody PAN, Dolnośląska Stacja Terenowa
50-449 Wrocław, ul. Podwale 75
e-mail: a.wuczynski@pwr.wroc.pl*

²*Muzeum i Instytut Zoologii PAN
00-679 Warszawa, ul. Wilcza 64
e-mail: pch@miiz.waw.pl*

³*Instytut Zoologii, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
60-625 Poznań, ul. Wojska Polskiego 71 C
e-mail: piotr.tryjanowski@gmail.com*

Słowa kluczowe: ptaki, farmy wiatrowe, czysta energia, konflikty, problemy, rozwiązania.

Abstrakt: Polska wkracza w etap dynamicznego rozwoju energetyki wiatrowej. Ze względu na rozpoznane, negatywne oddziaływania elektrowni wiatrowych, dotyczące przede wszystkim ptaków i nietoperzy, przeprowadzenie procedury środowiskowej uważa się za konieczne w przypadku każdej planowanej inwestycji wiatrowej. Główne elementy tej procedury to przynajmniej roczny monitoring przyrodniczy, opracowanie raportu oddziaływania na środowisko oraz wydanie decyzji środowiskowej. Doświadczenia światowe, a w szczególności polskie pokazują, że na każdym z tych etapów istnieje wiele wątpliwości i nieprawidłowości wynikających z braku wiedzy, małego doświadczenia wykonawców, nieczytelnych wymogów prawnych, a czasem także życzeniowego braku obiektywizmu. Zagadnienia te zostały przedyskutowane na tematycznym spotkaniu Sekcji Ornitologicznej Polskiego Towarzystwa Zoologicznego w Lublinie (19.09.2009 r.) i są przedmiotem niniejszego doniesienia. Było to pierwsze forum krajowych ornitologów na ten bardzo aktualny temat, w który zaangażowanych jest wiele osób realizujących w Polsce monitoring przyrodniczy na obszarach planowanych i funkcjonujących farm wiatrowych. Zwrócono uwagę zwłaszcza na problemy napotymane przez wykonawców tzw. przedrealizacyjnego monitoringu ornitologicznego oraz przez organy wydające decyzje środowiskowe. Krytycznie oceniono niską jakość realizowanych badań i tworzonych na tej podstawie raportów, a także błędy w procedurach administracyjnych. Niestety, nieznane pozostają przyrodnicze skutki tych uchybień. Wskazano propozycje rozwiązania niektórych z tych problemów, takie jak stworzenie bardziej przejrzystej metodologii badawczej, podjęcie działań edukacyjnych, opracowanie krajowych i regionalnych strategii, a także wprowadzenie kontroli i oceny tworzonych opracowań i wydawanych decyzji.